

Bežični alarmni uređaji. Danas novo ožičenje omogućuje izradu malih pouzdanih alarmnih uređaja koji odašilju signale u središnji prijemnik. Te se instalacije najčešće upotrebljavaju u povijesnim zgradama i na lokacijama gdje se teško može izvesti ožičenje alarmnih uređaja i vitrina. Ti su uređaji savršeni za zaštitu kipova koji stoje u sredini nekog prostora i ne može ih se doći do žicama. Oni se također često upotrebljavaju za privremene izložke.

Označavanje slika za identifikaciju

Razvijene su nove tehnologije za pričvršćivanje sakrivenih oznaka na umjetnine i kipove. Ove oznake su nevidljive prostom oku i stavljaju se svakom predmetu na različito kalibrirano mjesto. Posebna oprema se upotrebljava za stavljanje oznaka na slike na precizno određenome mjestu. Neki od tih sistema upotrebljavaju oznake koje su radioaktivne s mikro-razinom radioaktivnosti koja se može locirati i prepoznati samo drugom posebnom napravom.

Otkrivanje vatre i gašenje

ICOM-ov odbor za zaštitu smatra vatru najvećom opasnošću za kulturna dobra.

Detektori dima moraju se upotrebljavati u svim muzejima da bi što je ranije moguće upozorili na vatru. Te su naprave poboljšane, smanjene i estetski su lijepo oblikovane da se mogu upotrijebiti u galerijama i muzejima. Obično su napravljene tako da mogu dati alarm i na mjestu vatre i kod vatrogasaca.

Sistemi prskalice (za gašenje vatre) doživjeli su najdramatičnija poboljšanja zadnjih godina. Glave gasilica koje blago štrcaju vodu na vatru napravljene su tako da se automatski ukapčaju i iskapčaju kad se javi vatra, i sasvim se isključe kad je vatra ugašena. Samo gasilica iznad vatre ostaje uključena dok ne ugasi vatru. Ako se vatra ponovno javi, gasilica se opet aktivira i isključi kada je vatra ugašena.

Prijevod s engleskog jezika:
Dora Maček

Tekst preuzet iz:

ICOM NEWS, 1990, 2, vol. 43

GODIŠNJI SKUP MEĐUNARODNOGA KOMITETA ZA SIGURNOST U MUZEJIMA (ICMS)

Branka Šulc
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

edunarodni komitet ICOM-a za sigurnost u muzejima (ICOM International Committee for Museum Security), osnovan 1975. godine, s osnovnim ciljem unapređenja zaštite muzejskih zgrada i muzejskih predmeta protiv opasnosti iz različitih izvora (vandalizama, krađe, provala, vatre, oružanih sukoba i dr.), ima 150 članova iz 35 zemalja i promovira educiranje u zaštiti i osiguranju kulturnih dobara u muzejima putem skupova, izdavanja priručnika i tečajeva i dr.

Sedamnaesta, godišnja konferencija ICMS-a održana je od 6. do 14. listopada 1991. godine u Tehničkom muzeju u Beču s temom *Museums in Transition to the Future – Make Security Everybody's Business*. Organizator i domaćin skupa bilo je Austrijsko muzejsko udruženje, koje je organiziralo istovremeno održavanje skupa SIGMA 1991. (Sigurnost u galerijama, muzejima i izložbama), austrijske konferencije o muzejskoj sigurnosti. Osamnaest stručnjaka podnijelo je referate iz područja zaštite muzeja od provala, vatre, potrebnog osiguranja mikro-klimatskih uvjeta u stalnim postavima i depoima muzeja, vandalizama svih vrsta, primjene međunarodnih konvencija koje se odnose na sigurnost u muzejima i zasebnim tematskim blokom o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanih sukoba. Prvi je put ta problematika prodiskutirana s pozvanim kolegama i iz srednje i istočne Evrope. U okviru teme o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanih sukoba o ratnim razaranja kulturne baštine u Hrvatskoj, pojedinačno su izvijestili Emilio Marin, ravnatelj Arheološkog muzeja iz Splita, i Branka Šulc, čija je prezentacija akcentirana na mjere zaštite i probleme u njezinoj provedbi na muzejskim zgradama i muzejskim fondovima tijekom rata, probleme u primjeni Haške konvencije o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, zadacima MDC-a u ratnim uvjetima, te potrebnoj međunarodnoj pomoći muzejima u Hrvatskoj. Izlaganja hrvatskih stručnjaka praćena su video-prezentacijom, koju je pripremio Studio ZNG iz Zagreba (rujna 1991.) o spomeničkoj baštini prije rata, mjerama njezine zaštite i ratnih razaranja. Gubitak kulturnih dobara u ratovima koji se zadnjih godina vode u Libanonu, Panami, Kuvajtu i Hrvatskoj, zahtijeva, prema mišljenju sudionika skupa, i aktivniju ulogu ICMS-a u stručnoj i tehničkoj pomoći tim zemljama.

Sudionici konferencije ICMS-a obratili su se apelom kolegama i institucijama poput UNESCO-a, ICROM-a, ICOM-a, ICOMOS-a, ministarstvima inozemnih poslova i ministarstvima kulture evropskih zemalja, da poduzmu korake da nakon završetka rata u Hrvatskoj počne obnova i rekonstrukcija razrušenih kulturnih dobara.

Apelom ističu da su »u posljednja tri mjeseca u Hrvatskoj mnoga evropska kulturna dobra bespovratno izgubljena, velikim dijelom zahvaljujući namjernom i sustavnom razaranja.

Spomenici i arheološki lokaliteti u područjima vojnih operacija izloženi su u ovom trenutku najvišoj opasnosti. Potreseni najviše gubitkom ljudskih života, ali i potišteni zbog razaranja vrijednih kulturnih dobara,

sudionici konferencije traže da se odmah zaustave nedostojna djelovanja».

Druga tema konferencije, ocijenjena, uz ovu o oružanim sukobima, kao najvećom prijetnjom za sve muzejske kolekcije, jest pitanje zaštite muzeja od vatre te novi sigurnosni uređaji za očuvanje fondova od takve katastrofe, o čemu je skup izvijestilo niz vodećih svjetskih stručnjaka za to područje muzejske sigurnosti.

Sastavni dio ove konferencije bio je program razgovora sa stručnjacima za sigurnost u velikim muzejskim kompleksima Beča i prezentacija projekta sigurnosti u Messepalast Quarter, novome muzejskom kompleksu, u Muzeju moderne umjetnosti, Prirodoslovnome muzeju, Nacionalnoj riznici, Kazališnome muzeju i Austrijskoj nacionalnoj biblioteci.

Primljeno: 20. 10. 1991.

GODIŠNJI SASTANAK MEĐUNARODNOG KOMITETA ZA DOKUMENTACIJU CIDOC – ICOM Kopenhagen – Oslo 25 – 31. 5. 1991. godine

Branka Šulc

odišnji sastanak Međunarodnoga komiteta za dokumentaciju (CIDOC – ICOM) zajednički su organizirali CIDOC i Nacionalni muzej iz Kopenhagena kao i CIDOC Post-Conference: Museum Libraries.

Sastanku su prisustvovala 152 stručnjaka iz područja muzejske dokumentacije i informatizacije iz evropskih i izvanevropskih zemalja. Tematski je sastanak CIDOC-a bio podijeljen na dva dijela – prezentaciju razine informatizacije u danskim muzejima – nacionalni muzejski dokumentacijski projekt, danski muzejski indeks, kulturno-povijesni centralni registar i dr. (uz prezentacije softvera) i rad u plenarnim sjednicama te radnim grupama CIDOC-a:

1. Ujednačavanje standarda
2. Dokumentacija standarda
3. Slikovne arhive
4. Terminologija
5. Informacijski centri
6. Pregled baza podataka
7. Kontrola terminologije
8. Priručnik za muzejsku dokumentaciju

Na plenarnim sjednicama, koje su se održavale svakog dana, prezentirani su rezultati informatizacije u muzejima Francuske, Njemačke, Švicarske, Kanade, Norveške, Velike Britanije, kao i tematski određena predavanja, primjerice Kreiranje i korištenje slikovnih baza podataka, Pravne osnove korištenja javnih baza podataka, Problemi pri unosu podataka i dr., te dnevni izvještaji i zaključci pojedinih radnih grupa CIDOC-a.

Grupa za ujednačavanje standarda za muzeje nastavila je radom na stvaranju osnova za određivanje minimalnih dokumentacijskih standarda za muzeje u suradnji s ISO (International Standard Organisation) a prema modelu koji se koristi u Smithsonian Institution.

Rad Grupe za standarde dokumentacije usmjeren je prema pojedinačnim disciplinama poput etnologije, likovnih umjetnosti, arheologije i dr., čijom se primjenom otpočelo i unutar projekta **Grupe za istraživanje uloge interaktivne video-tehnologije u muzejima** – projekta kompakt-diska (CD – ROM) koji uključuje bazu podataka na dva ICOM-ova jezika (francuski i engleski), digitalne zapise slika, projekta koji vode Ministarstvo kulture Francuske u Parizu i Canadian Heritage Information Network (CHIN) uza sudjelovanje brojnih evropskih muzeja.

Radna grupa za razvoj baza podataka već niz godina radi na projektu CODOCOM (Computer Documented Collections in Museums), u nizu evropskih i izvanevropskih muzeja te je danas dostupna informacija o 4000 kompjuteriziranih muzejskih kolekcija u 15 zemalja (Austrija, Danska, Finska, Velika Britanija, SAD, Kanada i dr.) unutar Canadian Heritage Information Networka (CHIN).

Projekt unutar kojeg se prikupljaju podaci o veličini i vrstama zbirki u muzejima, povijesti muzeja, softveru i hardveru u muzejima, i dr. vodi